

**ТЕМА. НЕБЕЗПЕКА ІНФІКУВАННЯ ВІЛ,
ІНФЕКЦІЯМИ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ
ШЛЯХОМ.**

**ВІЛ/СНІД: ПРОБЛЕМИ ЛЮДИНИ І ПРОБЛЕМИ
ЛЮДСТВА**

**ФОРМУЛА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ.
ТЕСТУВАННЯ НА ВІЛ-ІНФЕКЦІЮ, ГЕПАТИТИ В І
С**

Чому цю тему пропонують для підлітків 13-15 років?

- Підлітки прагнуть спробувати багато нового і повинні знати про наслідки небезпек.**
- Відповідно до статистики перший статевий досвід отримують саме підлітки.**

I ЕТАП УРОКУ

- 1. Як називаються інфекційні хвороби, що передаються статевим шляхом?**
- 2. Які збудники (інфекції) інфекційних захворювань, що передаються статевим шляхом?**
- 3. Шляхи передачі інфекції....**
- 4. Які ознаки інфекційних захворювань, що передаються статевим шляхом?**
- 5. Як можна виявити інфекційні захворювання, що передаються статевим шляхом?**
- 6. Наслідки захворювань, що передаються статевим шляхом.**

**I. ОЗНАЙОМТЕСЬ ЗІ ЗМІСТОМ ПІДРУЧНИКА
(СТОРІНКИ 113-115) І ЗАПОВНІТЬ ТАБЛИЦЮ**

**НАЗВА
ХВОРОБИ**

ЗБУДНИК

**ШЛЯХИ
ПЕРЕДАЧІ**

1 РЯД ВІД ВІКНА: СИФІЛІС

2 РЯД: ГОНОРЕЯ

3 РЯД : ТРИХОМОНІАЗ

4 РЯД: ХЛАМІДІОЗ

5 РЯД: ГЕНІТАЛЬНИЙ ГЕРПЕС

6 РЯД: ГОСТРКІНЦЕВА

КАНДИЛОМА

ТРИВАЛІСТЬ ВИКОНАННЯ ВПРАВИ: ДО 5 ХВ.

ХАРАКТЕРИСТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ

НАЗВА ХВОРОБИ	ЗБУДНИК	ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ
СИФІЛІС	БЛІДА ТРЕПОНЕМА 	ЧЕРЕЗ ПОШКОДЖЕНУ ШКІРУ ТА СЛИЗОВУ ОБОЛОНКУ (ПРЕДМЕТИ, ПОЦІЛУНКИ, СТАТЕВІ СТОСУНКИ)
ГОНОРЕЯ	ГОНОКОК 	СТАТЕВІ СТОСУНКИ

ХАРАКТЕРИСТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ

НАЗВА ХВОРОБИ	ЗБУДНИК	ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ
ТРИХОМОНІАЗ	ЖГУТИКОВІ МІКРООРГАНІЗМИ 	СТАТЕВІ СТОСУНКИ
ГЕНІТАЛЬНИЙ ГЕРПЕС	ГЕРПЕС 	СТАТЕВІ КОНТАКТИ
ХЛАМІДІОЗ	ХЛАМІДІЯ 	ПОБУТОВИЙ ШЛЯХ, СТАТЕВІ СТОСУНКИ

ХАРАКТЕРИСТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ

НАЗВА ХВОРОБИ	ЗБУДНИК	ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ
ГОСТРОКІНЦЕВА КАНДИЛОМА	ВІРУС ПАПІЛОМИ ЛЮДИНИ	СТАТЕВИЙ ШЛЯХ

**II ЕТАП УРОКУ. ЗАПОВНИ ТАБЛИЦЮ СПІЛЬНО З СУСІДОМ ПО ПАРТІ:
ТРИВАЛІСТЬ ВИКОНАННЯ: ДО 5 ХВ.**

**СПОСОБИ
ВИЯВЛЕННЯ
ІПСШ**

**НАСЛІДКИ
ЗАХВОРЮВАН
Ь**

**ПРОФІЛАКТИЧНІ
ЗАХОДИ**

АНАЛІЗ КРОВІ	ХРОНИЧНІ ЗАХВОРЮВАНН Я	ДОТРИМАННЯ ПРАВИЛ ГІГІЄНИ
ОЗНАКИ: ПОЧЕРВОНІННЯ, СВЕРБІЖ ЗОВНІШНІХ ТА ВНУТРІШНІХ СТАТЕВИХ ОРГАНІВ	БЕЗПЛІДДЯ	ВИКОРИСТАННЯ СТЕРИЛЬНИХ ШПРИЦІВ
БІЛЬ, РІЗЬ	ЗАПАЛЕННЯ	ПЕРЕЛИВАННІ ПЕРЕВІРЕНОЇ КРОВІ ЧИ ЇЇ СКЛАДНИКІВ
ПІДВИЩЕНА ТЕМПЕРАТУРА		ДОТРИМАННЯ ПРАВИЛ СТАТЕВОГО ЖИТТЯ

III ЕТАП: ЩО ТАКЕ ГЕПАТИТ? (ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЛОК)

Вірусні гепатити

	A	B	C	D	E
Джерело вірусу	екскременти	Кров/ біологічні рідини організму			екскременти
Механізм передачі	Фекально-оральний	Парентеральний			Фекально-оральний
Хронічна інфекція	-	+	+	+	-
Профілактика	Пре/пост контактна вакцинація/ імунізація		Попередження парентеральної передачі	Вакцинація	Попередження фекально – оральної пердачі

Гепатит А

Гепатит А ("хвороба Боткіна", жовтуха) — гостра інфекційна хвороба з ураженням печінки.

Причина захворювання:

Немиті руки

Близький контакт з хворим

Погано оброблена їжа

Спільний посуд

Симптоми:

Час між інфікуванням та появою симптомів складає від **2 до 6** тижнів. Якщо симптоми з'являються, вони зберігаються протягом **1-4** тижнів.

- гарячка (перші 3 дні хвороби);
- слабкість;
- зниження апетиту;
- жовтяниця (жовтіє шкіра і навіть очі, темніє сеча, кал знебарвлюється);
- блювання та біль у животі;
- гостра печінкова недостатність (рідко).

Профілактика:

Найефективнішим способом попередження гепатиту А є **вакцинація**.

Терміново звертайтеся до лікаря та викликайте швидку!

24

Гепатит В

Гепатит В – інфекційне захворювання, яке спричинює запалення печінки.

Способи зараження:

- Через поранення, укуси комах і тварин

- Через слину інфікованої людини, сечу

- Через контакт із зараженою кров'ю (спільні прилади, забруднені кров'ю: бритви для гоління, рушники, носовики тощо)

- Від матері до дитини під час вагітності, під час пологів та через грудне молоко

- Незахищений статевий контакт (при гетеросексуальних та гомосексуальних стосунках);

- Через медичні та немедичні парентеральні втручання: переливання крові, внутрішньовенне вживання препаратів, під час проколювання вуха, татуювання, гоління, манікюру та інше

Симптоми:

- головний біль
- порушення сну
- закрепи
- нудота та блювання
- загальна слабкість
- свербіння та пігментація шкіри (рідко)
- жовтяниця
- болі в суглобах
- тупий біль в районі печінки
- зниження апетиту, відраза до їжі
- підвищена температура тіла (при тяжкому перебігу хвороби)

Профілактика

Слід уникати:

- незахищених сексуальних контактів

- переливань крові

- повторного використання шприців та інших інструментів

Терміново звертайтеся до лікаря та викликайте швидку!

24

Гепатит С – інфекційне захворювання, яке уражає печінку та інші внутрішні органи (кістковий мозок, щитоподібну залозу тощо).

Гепатит С поділяють на такі види: інфекційний гепатит, токсичний гепатит, променевий гепатит та аутоімунний гепатит.

Способи зараження:

через
орально-фекальний шлях
або парентеральний

як ускладнення
інфекційного або
бактеріального захворювання

Симптоми:

Інкубаційний період – від **20** до **140** днів, переважно – близько **50** днів.

Серед симптомів:

- - болі у суглобах;
- - жовтяниця;
- - біль у правому підребер'ї;
- - різке схуднення, відсутність апетиту, нудота;
- - запори або проноси;
- - загальна слабкість і сильна стомлюваність;
- - асцит (збільшення в обсязі живота);
- - свербіж та поява на шкірі судинних зірочок.

Профілактика:

- - дотримання всіх норм особистої гігієни та санітарії побуту
- - правильний режим харчування
- - здоровий спосіб життя (відмова від: алкоголю, куріння, смаженої та жирної їжі, вживання немитих продуктів; а також повноцінний сон, відсутність стресів)
- - при появі захворювання у когось з родичів чи друзів обмежити перебування з ним

Терміново звертайтеся до лікаря та викликайте швидку!

Ласкавий вбивця

III ЕТАП. ЩО Я ЗНАЮ ПРО ВІЛ-СНІД?

- 1. ЯК РОЗШИФРОВУЄТЬСЯ ВІЛ?**
- 2. ЯК РОЗШИФРОВУЄТЬСЯ СНІД?**
- 3. ЧЕРЕЗ ЩО ПЕРЕДАЄТЬСЯ ВІЛ?**
- 4. ЧЕРЕЗ ЩО НЕ ПЕРЕДАЄТЬСЯ ВІЛ?**
- 5. ЯК ЗАХИСТИТИСЯ ВІД ВІЛ?**

СТАДІЇ РОЗВИТУ ВІЛ В ОРГАНІЗМІ

- 1. ПОТРАПЛЯННЯ В ОРГАНІЗМ ТА ІНКУБАЦІЙНИЙ ПЕРІОД ВІД 2-3 ТИЖНІВ І ДО 3-8 МІСЯЦІВ**
- 2. ПЕРІОД “ВІКНА” . ДО МОМЕНТУ ВИЯВЛЕННЯ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ**
- 3. ВІЛ ОСЛАБЛЮЄ ТА ЗНИЩУЄ ІМУННУ СИСТЕМУ**

Шляхи передачі ВІЛ:

1. кров - кров

- через голку при вживанні наркотиків,
- нестерильні медичні інструменти (скальпель, шприц)
- переливання неперевіреної донорської крові
- ризик при використанні чужих засобів гігієни (бритва, зубна щітка, манікюрні засоби)

2. незахищений статевий контакт

- вірус проникає через слизові оболонки та відкриті ранки на шкірі

3. мати - дитина

- під час народження чи грудного вигодовування
- у інфікованої жінки можуть народитися здорові діти (при лікуванні ризик передачі інфекції - 2-3%.)

ВІЛ НЕ ПЕРЕДАЄТЬСЯ

через воду;
під час
користування
басейном

під час користу-
вання ванною,
рушниками, по-
стільною білизною

через укуси
комах

під час
користування
туалетом

під час поїздки
в транспорті

через шкільне
приладдя

під час
контактів
з домашніми
тваринами

під час спільних
занять спортом
через спортив-
ний інвентар

Мал. 44

ГРА: “ВІЛ/СНІД – ІПСШ”

ГРА: “ВІЛ СНІД: ПРОБЛЕМИ
ЛЮДСТВА ПРОБЛЕМИ ЛЮДИНИ”

ОЗНАКИ ІПСШ ЧИ ВІЛ/СНІДУ ?

№	ОЗНАКА	ІПСШ/ВІЛ (СНІД)
1	МОЖУТЬ БУТИ АБО БАКТЕРІАЛЬНІ, АБО ВІРУСНІ	ІПСШ
2	УРАЖАЮТЬ ЗДЕБІЛЬШОГО СЕЧОСТАТЕВУ СИСТЕМУ	ІПСШ
3	МОЖУТЬ СПРИЧИНИТИ ДО ХРОНІЧНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ	ІПСШ
4	МОЖУТЬ СПРИЧИНИТИ БЕЗПЛІДДЯ У ЖІНОК	ІПСШ
5	МОЖУТЬ СПРИЧИНИТИ ВИСИПАННЯ НА РІЗНИХ ЧАСТИНАХ ТІЛА	ІПСШ
6	МАЮТЬ ВІДНОСНО НЕТРИВАЛИЙ ІНКУБАЦІЙНИЙ ПЕРІОД	ВІЛ
7	ВІД НЬОГО ЛЮДИНА НЕ ПОМИРАЄ	ВІЛ
8	ТРИВАЛЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ЛІМФОВУЗЛІВ	ВІЛ
9	РІЗКА ВТРАТА МАСИ ТІЛА	ВІЛ
10	СПРИЯЄ РОЗВИТКОВІ ІНШИХ БАКТЕРІАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	ВІЛ

ПРОБЛЕМИ ЛЮДСТВА ТА ПРОБЛЕМИ ЛЮДИНИ

...

№	ОЗНАКА	СВІТ/ ЛЮДИН А
1	ТРИВАЛЕ ЛІКУВАННЯ	А
2	ДОТРИМАННЯ ДЕЯКИХ ПРАВИЛ (ОБМЕЖЕНЬ) ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	ЛЮДИН А
3	ВИТРАЧАННЯ ЗНАЧНИХ КОШТІВ ДЛЯ ПРИДБАННЯ ЛІКІВ	ЛЮДИН А
4	ПРОБЛЕМА ЗДОРОВОЇ ДИТИНИ (ПРОДОВЖЕННЯ РОДУ)	А
5	ПРОЯВИ ДИСКРИМІНАЦІЇ ТА СТИГМАТИЗАЦІЇ	ЛЮДИН А
6	КОШТИ НА РОЗРОБКУ НОВИХ ЛІКІВ ДЛЯ ВІЛ	А
7	ЛЮДИ ОБМЕЖЕНІ У РЕАЛІЗАЦІЇ СВОЇХ ПРАВ	ЛЮДИН А
8	МОЖЛИВІСТЬ ДИСКРИМІНУВАННЯ ЛЮДЕЙ З ВІЛ- СНІДОМ	ЛЮДИН А
9	ЗБІЛЬШЕННЯ КІЛЬКОСТІ ЛЕТАЛЬНИХ ВИПАДКІВ	А
10	ЗМЕНШЕННЯ ПРИРОСТУ ЕКОНОМІКИ	СВІТ СВІТ СВІТ

Де здати аналіз на ВІЛ в Тернополі ?

Тернопільський обласний центр профілактики та боротьби з ВІЛ/СНІДом.

Адреса: м. Тернопіль, вул. Купчинського, 8. Будні – з 9:00 до 16:00.

Обстежитися на ВІЛ-СНІД можна в усіх лікуально-профілактичних закладах області анонімно і безкоштовно.

Посилання на джерело:

<https://te.20minut.ua/Podii/u-ternopoli-budut-diyati-mobilni-laboratoriyi-dlya-perevirki-na-vil-sn-10746717.html>

Яких правил необхідно дотримуватися під час здачі крові на аналіз (С. 116). Чому їх слід

IV ЕТАП. ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ НА СТОРІНКАХ 116-117.

I РЯД: ВИСОКИЙ

II РЯД: НИЗЬКИЙ

III РЯД: РИЗИК ВІДСУТНІЙ

4. КОРИСТУВАТИСЯ СПІЛЬНИМИ ЛЕЗАМИ ДЛЯ ГОЛІННЯ	3.ЛІКУВАТИ ЗУБИ В СТОМАТОЛОГА	1. ОБІДАТИ В ОДНІЙ ЇДАЛЬНІ
11.КОРИСТУВАТИСЯ СПІЛЬНИМИ ГОЛКАМИ ДЛЯ ІН'ЄКЦІЙ	9. ПЕРЕВ'ЯЗУВАТИ РАНУ БЕЗ ЛАТЕКСНИХ РУКАВИЧОК	2. КОРИСТУВАТИСЯ ДУШОВОЮ КАБІНОЮ, ВАННОЮ
12. КОРИСТУВАТИСЯ СПІЛЬНИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ ДЛЯ ТАТУЮВАННЯ ТА ПІРСІНГУ	15. ПРОКОЛЮВАТИ ВУХА СТЕРИЛЬНИМИ (НЕ СПІЛЬНИМИ) ГОЛКАМИ	5. ВСТУПАТИ В ЗАХИЩЕНІ (З ПРЕЗЕРВАТИВОМ) СТАТЕВІ СТОСУНКИ
13. ВСТУПАТИ У НЕЗАХИЩЕНІ СТАТЕВІ СТОСУНКИ		6. ОБІЙМАТИСЯ, ЦІЛУВАТИСЯ
16. ПРОКОЛЮВАТИ ВУХА НЕСТЕРИЛЬНИМИ ГОЛКАМИ		7. ВІДВІДУВАТИ ЛАЗНЮ
		8. КОРИСТУВАТИСЯ

ФОРМУЛА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

1.ЗНАННЯ

2.ДОТРИМАННЯ ПРАВИЛ ПОВЕДІНКИ

3.СВІДОМИЙ І ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ВИБІР
ДІЯЛЬНОСТІ

4.КОНТРОЛЬ ЗА СТАНОМ СВОГО
ЗДОРОВ'Я

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ :

1. ОПРАЦЮВАТИ МАТЕРІАЛ .

2.ПІДГОТУВАТИ ДОДАТКОВУ

ІНФОРМАЦІЮ ПРО ІПСШ (КОНСПЕКТ
ЗАПИСАТИ У РОБОЧОМУ ЗОШИТІ).